Dit document is gedownload door () op November 16, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden.

DIY-OPDRACHT **DIGI-DOENER!**

Stop shaming en trolling!

WEETJE
Onderzoekers hebben ontdekt dat sommige dieren, zoals honden, zich kunnen schamen. Als je een hond bijvoorbeeld betrapt terwijl hij iets kapot maakt, kun je merken dat hij zich klein maakt en zijn staart tussen zijn benen steekt.

Tijdens deze les kom je een aantal voorbeelden tegen van shaming en trolling. Je gaat hierbij bedenken wat jij kan doen om dit te voorkomen of te stoppen als je het ziet gebeuren. En ook wat je vooral niet moet doen als je ziet dat het gebeurt. Bedenk daarna ook een socialmediabericht waarmee je juist anderen op de hoogte kan brengen wat ze zouden moeten doen.

Shaming en trolling zijn twee dingen die vaak online gebeuren en mensen kunnen kwetsen. Shaming betekent dat iemand belachelijk wordt gemaakt om iets wat hij heeft gedaan of om hoe hij eruitziet. Bijvoorbeeld, als iemand een foto van zichzelf deelt en anderen gemeen beginnen te doen door te zeggen dat die persoon er stom uitziet, is dat shaming. Het gaat erom dat iemand zich schaamt of onzeker voelt door wat anderen zeggen. Bij trolling zegt iemand expres nare of vervelende dingen om andere mensen boos of verdrietig te maken. Een trol doet dat meestal om aandacht te krijgen of om mensen opzettelijk te irriteren. Het is alsof iemand online grapjes maakt, maar op een gemene manier, om anderen op te stoken.

WEETJE
Een leuke manier van trollen is door iemand te rickrollen. Bij rickrollen stuur je iemand een link waar iets interessants te vinden is, maar in plaats daarvan krijgen ze de video Never Gonna Give You Up van Rick Astley te zien. In het Sinterklaasjournaal van 2022 werden de Pieten gerickrold door Piet de Smeerpoets.

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2024 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Charlotte Zwetsloot. Mede mogelijk gemaakt door Unlock Digitale Weerbaarheid.

Dit document is gedownload door () op November 16, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

OPDRACHT 1

Jullie gaan in tweetallen met elkaar in gesprek over situaties die je tegen kan komen op socialmedia. Geef voor elke situatie aan wat je wel kunt doen en wat je juist niet moet doen.

1. Een klasgenoot plaatst een leuke foto of video van zichzelf op een socialmediaplatform, zoals Instagram of TikTok. Sommige klasgenoten delen deze foto met anderen en schrijven erbij dat ze het grappig of stom vinden.

	

2. Tijdens het kijken naar een YouTube-video van een vlogger zie je onvriendelijke en sarcastische reacties over de inhoud van de video en ook onjuiste informatie afkomstig van een account.

	

3. Tijdens het spelen van een online game word je uitgescholden en belachelijk gemaakt.

	

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2024 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Charlotte Zwetsloot. Mede mogelijk gemaakt door Unlock Digitale Weerbaarheid.

Dit document is gedownload door () op November 16, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

4. Jij stuurt een persoonlijke boodschap of foto naar een vriend(in). Je vriend(in) maakt een screenshot en deelt dit vervolgens met anderen.

	

5. Op een socialmediaplatform zie je reacties van een bekende Nederlander die je naar een website probeert te sturen die niets te maken heeft met de post.

	

OPDRACHT 2

Bedenk een socialmediabericht (video, post of story) hoe je anderen kan leren wat ze moeten doen om shaming en trolling te voorkomen of wat ze kunnen doen als ze het zien gebeuren.

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2024 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Charlotte Zwetsloot. Mede mogelijk gemaakt door Unlock Digitale Weerbaarheid.